C U R T E A D E A P E L N O R D

Dosarul nr. 1r-181/2025 Judecătoria Bălți, sediul Central
1-24100290-03-1r-26022025 Judecător: Alexandru Roșca

D E C I Z I E
În numele Legii

21 octombrie 2025 un. Bălți

Colegiul penal al Curții de Apel Nord
În componența:
Președintele completului, judecătorul: Ghenadie Liulca
Judecătorii: Aurelia Andronache și Ludmila Iarmaliuc

a judecat în ședință de judecată, în ordine de recurs, recursul procurorului în Procuratura Bălți, oficiul Principal, Olesea Cebotari declarat împotriva sentinței Judecătoriei Bălți, sediul Central din 05 februarie 2025 în cauza penală privind condamnarea lui:

Laba Denis ***** a.n. *****, c/p *****, originar și domiciliat în ***** sat. ***** str. ***** 38, necăsătorit, studii medii incomplete, neangajat în câmpul muncii, nesupus serviciului militar, cetățean al R. Moldova, anterior judecat:

- prin sentința Judecătoarei Bălți, sediul Central din 06.12.2019, în baza art. 187 alin. (2) lit. d), e) f) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsa cu închisoare pe un termen de 3 ani și 6 luni, fără amendă, cu suspendarea executării condiționate a pedepsei stabilită pe o perioadă de probațiune pe un termen de 2 ani;

- prin sentința Judecătoarei Bălți, sediul Central din 13.10.2023, în baza art. 264^1 alin. (4) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsă cu munca neremunerată în folosul comunității pe un termen de 160 ore;

- în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal,

Didilica Petru, a.n. *****, c/p *****, originar și domiciliat în ***** sat. ***** str. ***** 4, necăsătorit, studii medii incomplete, neangajat în câmpul muncii, nesupus serviciului militar, cetățean al R. Moldova, anterior judecat:

- prin sentința judecătoriei Bălți din 04.08.2015 în baza art. 186 alin.(2) lit. d) Cod penal, procesul penal a fost încetat în corespundere cu prevederile art. 109 Cod penal, în legătură cu împăcarea părților;

- prin sentința Judecătoriei Bălți sediul Central din 20.05.2019 în baza art. 186 alin. (2) lit. d) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsa cu muncă neremunerată în folosul comunității pe un termen de 120 ore;

- prin sentința Judecătoriei Bălți sediul Central din 05.07.2021 în baza art. 264^1 alin.(4) Cod penal la o pedeapsă fiindu-i stabilită pedeapsa cu muncă neremunerată în folosul comunității pe un termen 240 ore;

- prin sentința Judecătoriei Bălți sediul Central din 21.09.2021 în baza art. 199 alin.(1) Cod penal, cu aplicarea dispozițiilor art. 84 alin. (4) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsa definitivă cu muncă neremunerată în folosul comunității pe un termen de 240 ore;

- prin sentința Judecătoriei Bălți sediul Central din 20.07.2023 în baza art. 264^1 alin.(4) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsa cu închisoare pe un termen de 4 luni, cu suspendarea executării condiționate a pedepsei stabilită pe o perioadă de probațiune pe un termen de 1 an;

- în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal,

Cauza a fost examinată în baza art.364^1 Cod de procedură penală, judecata pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală.

Termenul de judecare a cauzei:

În instanța de fond: 06.09.2024-05.02.2025;

În instanța de recurs: 26.02.2025-21.10.2025.

Procedura de comunicare a părților despre examinarea recursului executată

După expunerea esenței cauzei de către judecătorul raportor, ținându-se cont de argumentele recursului, materialele cauzei, pentru expunere asupra recursului, Colegiul penal,-

C O N S T A T Ă:

Prin sentința Judecătoriei Bălți, sediul Central din 05 februarie 2025 ***Laba Denis*** a fost recunoscut vinovat în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 264^1

alin. (5) Cod penal și în baza acestei Legii, prin aplicarea art. 80^1 alin. (1) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsa cu închisoare pe un termen de 1 (unu) ani.

În temeiul art. 90 alin. (1) Cod penal, a fost suspendată condiționat executarea pedepsei aplicate lui Laba Denis, stabilindu-i un termen de probațiune de 1 (un) an.

În temeiul art.90 alin.(6) Cod penal, Laba Denis s-a obligat să se prezinte la organul de probațiune la datele fixate de acesta; să anunțe în scris, în prealabil, despre schimbarea domiciliului sau orice deplasare care depășește 5 zile.

Prin aceiași sentință, ***Didilica Petru*** a fost recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (2) lit. (b) Cod penal, şi în baza acestei Legi, fiindu-i stabilită pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 1 (unu) ani.

În temeiul art. 85 alin. (1) Cod penal, prin cumul de sentințe, la pedeapsa aplicată prin prezenta sentință, a fost adăuga parțial partea neexecutată a pedepsei, stabilită prin sentința Judecătoriei Bălți, sediul Sîngerei din 20.07.2023, stabilindu-i lui Didilica Petru pedeapsă definitivă sub formă de închisoare pe termen de 1 (unu) ani și 3 luni.

În temeiul art. 90 alin. (1) Cod penal, a fost suspendată condiționat executarea pedepsei aplicate lui Didilica Petru, stabilindu-i un termen de probațiune de 2 (doi) ani.

În temeiul art. 90 alin.(6) lit. a), b) și h), Cod penal, Didilica Petru s-a obligat: să se prezinte la organul de probațiune la datele fixate de acesta; să anunțe în scris, în prealabil, despre schimbarea domiciliului sau orice deplasare care depășește 5 zile; să presteze muncă neremunerată în folosul comunității, dar numai cu acordul acestuia pe un termen de 80 ore.

După ce sentința va deveni executorie, inculpatul este obligat ca în termen de 5 zile să se prezinte la serviciul probațiune din raza domiciliului său, pentru supravegherea executării pedepsei.

S-a încasat, în mod solidar de inculpații Laba Denis și Didilica Petru în contul statului cheltuielile judiciare în sumă de 448 (patru sute patruzeci și opt) lei.

Pînă la intrarea sentinței în vigoare, în privința inculpaților Laba Denis și Didilica Petru a fost aplicată măsura preventivă - obligarea de a nu părăsi țara.

De asemenea prin sentință a fost soluționată soarta corpurilor delicte.

Pentru a se pronunța cu sentința în cauză instanța de fond *în fapt* a constatat că, Laba Denis la data de 25.07.2024, aproximativ la orele 01:00 min., aflându-se împreună cu cunoscutul său Didilica Petru la terasa barului „Randevu” din *****, situat pe str. *****, nr. 2, în nemijlocită apropiere de peronul Autogării *****, loc care conform art.131 din Codul penal se atribuie la

loc public, și care prin natura și destinația sa este întotdeauna accesibil publicului, după ce au intrat în discuție cu *****, din intenții huliganice și intenționat, ignorând circumstanțele cu caracter public ce asigură o ambianță liniștită în societate, prin încălcarea într-un mod demonstrativ a ordinii publice, bazată pe respectarea normelor de drept și conviețuire socială, care asigură securitatea publică și liniștea persoanelor, dându-și seama de caracterul şi gradul prejudiciabil al acțiunilor lor și fiind conștienți de consecințele ce pot surveni, conștientizând că, se află într-un loc public, în prezența mai multor persoane, fără careva motive întemeiate, au generat discuția într-un conflict, în cadrul căruia i-au vorbit vulgar acestuia, după care Laba Denis i-a aplicat lui ***** o lovitură cu palma în regiunea feții.

Ulterior, victima a fugit de la terasa barului în spatele clădirii Autogării Bălți, unde a fost ajuns de către Laba Denis și Didilica Petru, care continuându-și acțiunile lor huliganice și acționând cu o agresivitate excesivă, fără careva motive întemeiate, i-au aplicat acestuia câteva lovituri cu pumnii și picioarele în diferite regiuni ale corpului, inclusiv și lovituri cu pumnii în regiunea feții, provocându-i ca urmare victimei suferințe fizice, iar conform raportului de expertiză judiciară nr.202410P0316 din 01.08.2024, i-au cauzat vătămări corporale sub formă de fractura oaselor nasului, echimoză pe partea lateral-dreaptă a cutiei toracice, excoriații pe ambele coate, care au apărut în timpul și circumstanțele indicate supra, în urma acțiunii nu mai puțin de 3-4 ori a unui corp contondent dur, care au condiționat dereglarea de scurtă durată a sănătății, și în baza acestui criteriu se califică ca vătămare ușoară a integrității corporale sau a sănătății, acțiuni intenționate prin care dânșii au încălcat ordinea publică de conviețuire în societate.

Pe baza stării de fapt expuse mai sus, confirmate de probele administrate, instanța a reținut că, *în drept* faptele inculpatului Laba Denis întrunesc elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal – *huliganismul, adică acțiunile intenționate care încalcă ordinea publică, însoțite de aplicarea violenței asupra persoanelor, comis de două persoane.*

Didilica Petru, la data de 25.07.2024, aproximativ la orele 01:00, aflându-se împreună cu cunoscutul său Laba Denis la terasa barului „Randevu” din *****, situat pe str. *****, nr. 2, în nemijlocită apropiere de peronul Autogării *****, loc care conform art.131 din Codul penal se atribuie la loc public, și care prin natura și destinația sa este întotdeauna accesibil publicului, după ce au intrat în discuție cu cet. *****, din intenții huliganice și intenționat, ignorând circumstanțele cu caracter public ce asigură o ambianță liniștită în societate, prin încălcarea într-un mod demonstrativ a ordinii publice, bazată pe respectarea normelor de drept și conviețuire socială, care asigură securitatea publică și liniștea persoanelor, dând-și seama de caracterul şi gradul prejudiciabil al

acțiunilor lor și fiind conștienți de consecințele ce pot surveni, conștientizând că, se află într-un loc public, în prezența mai multor persoane, fără careva motive întemeiate, au generat discuția într-un conflict, în cadrul căruia i-au vorbit vulgar acestuia, după care Laba Denis i-a aplicat lui ***** o lovitură cu palma în regiunea feții.

Ulterior, victima a fugit de la terasa barului în spatele clădirii Autogării Bălți, unde a fost ajuns de către Laba Denis și Didilica Petru, care continuându-și acțiunile lor huliganice și acționând cu o agresivitate excesivă, fără careva motive întemeiate, i-au aplicat acestuia câteva lovituri cu pumnii și picioarele în diferite regiuni ale corpului, inclusiv și lovituri cu pumnii în regiunea feții, provocându-i ca urmare victimei suferințe fizice, iar conform raportului de expertiză judiciară nr.202410P0316 din 01.08.2024, i-au cauzat vătămări corporale sub formă de fractura oaselor nasului, echimoză pe partea lateral-dreaptă a cutiei toracice, excoriații pe ambele coate, care au apărut în timpul și circumstanțele indicate supra, în urma acțiunii nu mai puțin de 3-4 ori a unui corp contondent dur, care au condiționat dereglarea de scurtă durată a sănătății, și în baza acestui criteriu se califică ca vătămare ușoară a integrității corporale sau a 3 sănătății, acțiuni intenționate prin care dânșii au încălcat ordinea publică de conviețuire în societate.

Pe baza stării de fapt expuse mai sus, confirmate de probele administrate, instanța a reținut că, *în drept* faptele inculpatului Didilica Petru întrunesc elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal – *huliganismul, adică acțiunile intenționate care încalcă ordinea publică, însoțite de aplicarea violenței asupra persoanelor, comis de două persoane.*

Până la începerea cercetării judecătorești în prima instanță inculpații Laba Denis și Didilica Petru au declarat personal prin înscris autentic că, recunosc săvârșirea faptelor indicate în rechizitoriu și solicită ca judecata să aibă loc în baza art. 364[1] Cod de procedură penală, în baza probelor administrate la etapa de urmărire penală, care au fost acceptate prin încheierea instanței de judecată.

Exercitarea căilor de atac:

Împotriva sentinței instanței de fond a declarat recurs procurorul în Procuratura Bălți, oficiul Principal, Olesea Cebotari, prin care a solicitat casarea parțială a sentinței Judecătoriei Bălți, sediul Central din 05 februarie 2025 în latura aplicării pedepsei, cu dispunerea rejudecării cauzei de către instanța de fond în scopul reindividualizării pedepsei inculpaților Laba Denis și Didilica Petru prin excluderea dispozițiilor art. 90 Cod penal.

În motivarea recursului s-a invocat că instanța corect a individualizat pedeapsa ce urmează a fi stabilită inculpaților Laba Denis și Didilica Petru, însă în mod eronat a individualizat modalitatea executării acesteia, fără a se ține cont de criteriul general de individualizare a pedepsei prevăzut la art. 75 Cod penal, și

anume: de gravitatea infracțiunii comise, care reprezintă o fapta socialmente periculoasă în public, prin aplicarea violenței fizice față de o altă persoană, nu au reacționat la observațiile celor din jur, nu s-a ținut cont de trecutul penal al inculpaților, or, se constată că Didilica Petru a comis infracțiunea în termenul de probațiune stabilit prin sentința Judecătoriei Balti, sediul Sângerei din 20.07.2023, iar Laba Denis fiind condamnat anterior de două ori la pedepse non privative de libertate, inclusiv pe parcursul anilor 2020-2025 a comis 23 de contravenției, din categoria celor ce atentează la integritatea persoanei, însă nu a mers pe calea corijării, continuând să comită infracțiuni ce atentează la sănătatea și integritatea persoanei, precum si la ordinea și securitatea publică.

Prin urmare, acuzarea consideră aplicarea incorecta în privința inculpaților Laba Denis și Didilica Petru a pedepsei prin prisma dispozițiilor art. 90 Cod penal, menționând că ultimii urmează să execute real pedeapsa stabilită.

Argumentele părților:

Potrivit prevederilor art. 447 alin. (1), (2) Cod procedură penală recursul se judecă în termen rezonabil, fără prezența părților la proces. **(2)** Instanța de recurs fixează data examinării și dispune să se comunice părților la proces despre aceasta, cu acordarea dreptului depunerii referinței.

Respectând principiul contradictorialității, instanța de recurs a fixat data examinării recursului și a dispus să se comunice părților la proces despre aceasta, cu acordarea dreptului depunerii referinței, însă până la data examinării recursului, părțile nu au depus referință asupra recursului declarat.

La data de 23.05.2025 în instanța de recurs a fost înregistrată referința depusă de inculpații Laba Denis și Didilica Petru, prin care au solicitat menținerea fără modificări a sentinței Judecătoriei Bălți, sediul Central din 05 februarie 2025.

Aprecierea instanței de recurs:

Cercetând materialele cauzei penale în raport cu argumentele invocate, verificând legalitatea și temeinicia sentinței în baza materialelor dosarului, Colegiul penal consideră necesar de a admite recursul acuzatorului de stat, cu casarea parțială a sentinței Judecătoriei Bălți, sediul Central din 05 februarie 2025, în latura pedepsei și anume, în partea aplicării prevederilor art.90 Cod penal, urmând a fi pronunțată în această parte o nouă hotărâre, din următoarele considerente:

În conformitate cu art. 437 alin. (1) pct. 1^4) Cod de procedură penală, pot fi atacate cu recurs sentințele pronunțate în procedura pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală.

Potrivit art. 364^1 alin. (10) și (11) Cod de procedură penală, sentința adoptată în condițiile prezentului articol poate fi atacată cu recurs, invocându-se

doar erorile procesuale şi măsura de pedeapsă stabilită. Recursul se judecă de către instanța ierarhic superioară în conformitate cu prevederile art.447 şi 448.

Conform art. 448 Cod de procedură penală, judecând recursul, instanța verifică legalitatea şi temeinicia hotărârii atacate pe baza materialului din dosarul cauzei şi a oricăror documente noi prezentate în instanța de recurs. Instanța de recurs este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în recurs.

Potrivit art.449 alin. (1) pct.2) lit. b) Cod de procedură penală, judecând recursul, instanța adoptă una din următoarele decizii: admite recursul, casând hotărârea, parțial sau integral, şi ia una din următoarele soluții: *rejudecă cauza cu adoptarea unei noi hotărâri, dacă prin aceasta nu se agravează situația inculpatului*.

În acest sens, Colegiul notează că rațiunea şi finalitatea exercitării căii de atac rezidă în înlăturarea erorilor admise de instanța de grad inferior la etapa precedentă de judecare a cauzei, iar controlul judecătoresc pe care acesta îl declanşează are un rol preventiv şi unul reparator.

Astfel, instanța de recurs poate să intervină în soluția instanței de fond, inclusiv şi să o caseze, atunci când se constată admiterea erorilor de drept de natură să afecteze echitatea desfăşurării procesului şi care au avut drept consecință adoptarea unei hotărâri nemotivate.

În fortificarea acestei soluții Colegiul reține că, prezenta cauză a fost judecată de către instanța de fond în temeiul art.364[1] Cod de procedură penală, adică în baza probelor administrate la faza urmăririi penale, acceptate de către inculpat în corespundere cu alin.(3) a normei vizate prin cererea depusă până la începerea cercetării judecătoreşti, potrivit căreia el a recunoscut în totalitate faptele indicate în rechizitoriu.

Respectiv, chestionându-i pe inculpați sub jurământ în ce priveşte recunoaşterea bazei probante administrate pe caz și a faptelor reținute în rechizitoriu, instanța în corespundere cu art.364[1] alin. (4) Cod de procedură penală prin încheiere protocolară a admis cererile acestora pe motiv că din probele administrate rezultă că faptele sunt stabilite, iar în cauză sunt suficiente date cu privire la personalitatea sa, ce ar permite stabilirea corectă a pedepsei penale, după care a recurs la interogarea inculpaților potrivit regulilor de audiere a martorului, efectuând cercetarea nemijlocită a bazei probante administrate pe caz, cu expunerea ei detaliată în conținutul procesului-verbal al ședinței de judecată și în sentința adoptată.

Atât la faza urmăririi penale, cât și în instanța de fond inculpații Laba Denis și Didilica Petru și-au recunoscut faptele săvârşite, depunând sub jurământ declarații consecvente referitor la cele comise, acestea coroborând întru tot cu restul probelor administrate pe caz.

Colegiul penal constată că, instanța de fond a stabilit corect starea de fapt și de drept, ce corespunde probelor din dosar, care au fost apreciate corect, încadrând just acțiunile inculpaților Laba Denis și Didilica Petru în baza dispozițiilor art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal.

Concluzia descrisă se confirmă prin probe pertinente și concludente care au fost cercetate de instanța de fond și care în ansamblul lor, din punctul de vedere al coroborării, dovedesc cu certitudine vinovăția inculpatului de săvârșirea infracțiunii incriminate.

Colegiul consideră că instanța de fond a adoptat o sentință legală și întemeiată în ceea ce privește stabilirea vinovăției inculpatului, apreciind fiecare probă din punctul de vedere al pertinenței, concludenței, utilității și veridicității, iar toate probele în ansamblu - din punctul de vedere al coroborării lor, în conformitate cu prevederile art.101 Cod de procedură penală.

La fel, Colegiul penal reține că sentința corespunde prevederilor art. 384, art. 389, art. 364^1 Cod de procedură penală, conține probe de vinovăție acceptate de inculpați și sub acest aspect sentința nici nu se contestă.

Potrivit textului recursului înaintat rezultă că, procurorul în Procuratura Bălți, oficiul Principal, Olesea Cebotari este de acord cu starea de fapt stabilită de instanța de fond, precum și cu încadrarea juridică a acțiunilor inculpaților, însă nu este de acord cu sentința în partea individualizării pedepsei penale, considerând că acestora urmează a le fi stabilită pedeapsa sub formă de închisoare.

Nici partea apărării nu a atacat sentința în partea încadrării juridice a acțiunilor inculpaților, motiv pentru care instanța de recurs nu purcede la judecarea fondului cauzei, dar se v-a expune doar în partea stabilirii și individualizării pedepsei.

Argumentele expuse de instanța de fond și motivele din sentință, pentru a evita repetări inutile, instanța de recurs le însușește, fapt ce vine în corespundere cu jurisprudența CEDO, care în pct. 37 a hotărârii sale în *Cauza Albert vs. România din 16.02.2010* statuează că, art. 6 par. 1 din Convenție, deși obligă instanța să își motiveze deciziile, acest fapt nu poate fi înțeles ca impunând un răspuns detaliat pentru fiecare argument *(Van de Hurk vs. Olanda, 19 aprilie 1994, pct. 61),* cu toate acestea procesul echitabil necesită ca o instanță internă, fie prin însușirea motivelor furnizate de o instanță inferioară, fie prin alt mod, să fi examinat chestiunile esențiale supuse atenției sale.

Astfel, instanța de fond a dat o apreciere corectă probelor și circumstanțelor cauzei penale, examinând probele administrate din punctul de vedere a utilității și veridicității lor, sub toate aspectele, complet și în mod obiectiv, călăuzindu-se de Lege, încadrând just acțiunile inculpaților Laba Denis și Didilica Petru conform art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal - huliganismul, adică

acțiunile intenționate care încalcă ordinea publică, însoțite de aplicarea violenței asupra persoanelor, comis de două persoane.

În continuare, reieșind din limitele recursului înaintat Colegiul penal, verificând legalitatea individualizării pedepsei penale aplicate în privința inculpatului, constată prezența erorii de drept prevăzute la art. 444 alin. (1) pct. 9) Cod de procedură penală, care stipulează că hotărârile judecătorești pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond în cazurile în care s-au aplicat pedepse în alte limite decît cele prevăzute de lege sau greșit individualizate în raport cu prevederile capitolului VII din Partea generală a Codului penal.

În fortificarea soluției date, Colegiul penal constată că instanța de fond la individualizarea pedepsei penale ce urma a-i fi stabilită lui Laba Denis și Didilica Petru nu a acordat deplină eficiență prevederilor art. art. 6, 7, 61, 75-78 Cod penal, respectiv, nu a ținut cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele care atenuează ori agravează răspunderea penală, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

La fel, Colegiul relevă că prevederile art. 384 alin. (3) și (4) Cod de procedură penală, coroborate cu cele ale art. 385 alin. (1) pct. 5) Cod de procedură penală, indică la faptul că la adoptarea hotărârii instanța de judecată soluționează chestiunea cu privire individualizarea pedepsei, prin prisma confirmării/infirmării existenței circumstanțelor care atenuează sau agravează răspunderea inculpatului, or, numai în aceste condiții actul judecătoresc va putea fi considerat legal, întemeiat şi motivat.

Astfel, la caz, temei pentru casarea parțială a sentinței, Colegiul constată aplicarea greșită de către instanța de fond a prevederilor art.90 Cod penal. În acest sens Colegiul penal va reține, că deși prima instanță a stabilit corect circumstanțele de fapt ale cauzei și de drept privind calificarea acțiunilor inculpaților Laba Denis și Didilica Petru și just a pronunțat în privința acestora sentința de condamnare, inclusiv le-a stabilit categoria și cuantumul pedepsei, ținând cont de prevederile art.61, art.75 și art.80[1] Cod penal, totuși Colegiul atestă examinarea superficială a circumstanțelor cazului care au determinat instanța să aplice nejustificat față de inculpații a institutului suspendării condiționate a executării pedepsei prevăzute de art. 90 Cod penal.

În raport cu circumstanțele cauzei dedusă judecății, în special celor ce țin de categoria infracțiunii comise de inculpații și celor ce țin de personalitatea acestora, Colegiul penal consideră, că soluția instanței de fond în latura stabilirii modului de executare a pedepsei este neîntemeiată.

Colegiul penal menționează, că persoanei declarate vinovate trebuie să i se aplice o pedeapsă echitabilă, adică în limitele sancțiunii legii în baza căreia

persoana a fost condamnată, iar după caz, instanța este în drept de a aplica și prevederile Părții Generale a Codului penal, inclusiv și prevederile art.90 Cod penal, în cazul în care nu sunt careva impedimente.

Colegiul penal consideră că instanța de fond la adoptarea soluției nu a ținut cont de toate criteriile de individualizare a modului de executare a pedepsei cu închisoarea.

Conform art. 89 alin.(1), (2) Cod penal, prin liberare de pedeapsa penală se înțelege eliberarea persoanei care a săvârșit o infracțiune de la executarea reală, parțială sau totală, a pedepsei penale pronunțate prin hotărâre a instanței de judecată. **(2)** Liberarea de pedeapsa penală se efectuează prin: condamnarea cu suspendare condiționată a executării pedepsei.

Potrivit prevederilor art. 90 alin. (1) Cod penal, dacă, la stabilirea pedepsei cu închisoare pe un termen de cel mult 5 ani pentru infracțiunile săvârșite cu intenție și de cel mult 7 ani pentru infracțiunile săvârșite din imprudență, instanța de judecată, ținând cont de circumstanțele cauzei și de persoana celui vinovat, va ajunge la concluzia că nu este rațional ca acesta să execute pedeapsa stabilită, ea poate dispune suspendarea condiționată a executării pedepsei aplicate vinovatului, indicând numaidecât în hotărâre motivele condamnării cu suspendare condiționată a executării pedepsei și perioada de probațiune sau, după caz, termenul de probă. În acest caz, instanța de judecată dispune neexecutarea pedepsei aplicate dacă, în perioada de probațiune sau, după caz, termenul de probă pe care l-a fixat, condamnatul nu va săvârși o nouă infracțiune și, prin respectarea condițiilor probațiunii sau, după caz, a termenului de probă, va îndreptăți încrederea ce i s-a acordat. Controlul asupra comportării celor condamnați cu suspendarea condiționată a executării pedepsei îl exercită organele de probațiune, iar asupra comportării militarilor – comandamentul militar respectiv.

Colegiul penal notează, că aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal, adică suspendarea condiționată a executării pedepsei nu reprezintă o categorie aparte de pedeapsă, ci o măsură oferită condamnaților prin lege de a demonstra că infracțiunea comisă de ei este un incident în viața acestora.

În același rând, Colegiul notează că, în textul art.90 alin. (1) Cod penal, lexemul „*poate*”, oferă posibilitatea și nu obligația instanței de judecată de a aplica prevederile acestei norme, atunci când este evidentă inconsistența aplicării acestor prevederi. Îndeplinirea condițiilor de lege, poate fi aplicată sau exclusă la orice etapă a procesului penal, pentru înlăturarea erorii admise la etapa anterioară. În cadrul instituției suspendării condiționate a executării pedepsei instanța, după ce realizează individualizarea pedepsei prin determinarea concretă a acesteia în baza criteriilor generale de individualizare, completează acest rezultat printr-un act de individualizare a executării pedepsei.

Suspendarea condiționată este o măsură de individualizare a executării pedepsei numită de către instanțele de judecată prin hotărâre de condamnare de a suspenda pe o perioadă anumită executarea pedepsei aplicate, dacă sunt îndeplinite anumite condiții.

Condițiile privind acordarea suspendării condiționate a executării pedepsei prevăzute de art. 90 Cod penal se referă la pedeapsa aplicată și natura infracțiunii; circumstanțele cauzei și persoana infractorului; aprecierea instanței că scopul poate fi atins și fără executarea acesteia.

Colegiul consideră, că instanța de fond insuficient a abordat condițiile ce vizează natura infracțiunii, persoana infractorului și faptul că scopul pedepsei poate fi atins fără executarea acesteia, la caz fiind confirmată temeinicia alegațiilor indicate de procurorul-recurent în cererea de recurs.

În continuare, instanța de recurs statuează că prin criterii generale de individualizare a pedepsei se înțeleg cerințele (regulile) stabilite de lege, de care este obligată să se conducă instanța de judecată la aplicarea pedepsei, pentru fiecare persoană vinovată în parte.

Așadar, chestiunea de individualizare a pedepsei este un proces obiectiv de evaluare a tuturor elementelor circumscrise faptei și autorului, având ca finalitate stabilirea atât a unei pedepse în limitele prevăzute de sancțiunea articolului din Codul penal în baza căruia este condamnat inculpatul, cât și a modului de executare a acesteia, instanța de judecată fiind singura în măsură să înfăptuiască nemijlocit acțiunea de individualizare a pedepsei pentru infractorul care a comis infracțiunea, având deplina libertate de acțiune în vederea realizării operațiunii respective, ținând seama de regulile şi principiile prevăzute de Codul penal la stabilirea felului, duratei ori a cuantumului pedepsei.

Având ca reper cele menționate, Colegiul penal constată că instanța de fond a concluzionat că în privința lui Laba Denis pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal, prin aplicarea efectelor prevăzute la art. 80^1 alin. (1) Cod penal, urmează a-i fi stabilită pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 1 an, iar în temeiul art. 90 Cod penal, fiind dispusă suspendarea executării condiționate a pedepsei, stabilindu-i un termen de probă de 2 ani, iar lui Didilica Petru pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal, prin aplicarea efectelor prevăzute la art. 80^1 alin. (1) Cod penal, urmează a-i fi stabilită pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 1 an, iar în temeiul art. 85 alin. (1) Cod penal, prin adăugarea parțială a părții neexecutate a pedepsei stabilită prin sentința Judecătoriei Bălți, sediul Sîngerei din 20.07.2023, stabilindu-i definitiv pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 1 ani și 3 luni, iar în temeiul art. 90 Cod penal, fiind dispusă suspendarea executării condiționate a pedepsei, stabilindu-i un termen de probă de 2 ani.

Pentru a ajunge la această concluzie prima instanță a reținut că, inculpații Laba Denis și Didilica Petru s-a căit sincer de cele comise, fapt ce permite instanțe de a decide aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal, ca fiind o pedeapsă echitabilă.

În context, Colegiul penal analizând în această parte soluția instanței și raționamentele expuse, atestă că instanță de fond în mod eronat a reținut în sarcina inculpaților Laba Denis și Didilica Petru posibilitatea aplicării prevederilor art. 90 Cod penal, dispunând astfel *condamnarea cu suspendarea condiționată a executării pedepsei*.

Astfel, instanța de fond nu a ținut cont de faptul că Laba Denis anterior a fost condamnat de două ori, și anume:

- prin sentința Judecătoarei Bălți, sediul Central din 06.12.2019, în baza art. 187 alin. (2) lit. d), e) f) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsa cu închisoare pe un termen de 03 ani 06 luni, fără amendă, cu suspendarea executării condiționate a pedepsei stabilită pe o perioadă de probațiune pe un termen de 2 ani;

- prin sentința Judecătoarei Bălți, sediul Central din 13.10.2023, în baza art. 264^1 alin. (4) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsă cu muncă neremunerată în folosul comunității pe un termen de 160 ore.

La fel, din conținutul cazierului contravențional prezentat pe nume inculpatului Laba Denis se constată că acesta în perioada anilor 2020-2024 a fost supus răspunderii contravenționale de 4 ori în baza art. 354 Cod contravențional – huliganismul nu prea grav și o dată în baza art. 78 Cod contravențional – vătămarea integrității corporale.

Însă, inculpatul Laba Denis nu și-a făcut concluziile necesare și nu a pășit pe calea corectării, ci a continuat să comită infracțiunii similare, fapt ce indică că pedepsele aplicate anterior nu și-au atins scopul.

Astfel, prezența antecedentelor penale, deși stinse, caracterizează negativ personalitatea inculpatului Laba Denis și denotă că o pedeapsă non privativă de libertate, precum cea stabilită de instanța de fond, nu își va atinge utilitatea și nici nu va contribui la reeducarea inculpatului și la împiedicarea acestuia de a comite noi infracțiuni, inclusiv similare.

Cu privire la personalitatea inculpatului Didilica Petru, Colegiul penal constatată că acesta anterior a fost condamnat de 5 ori, și anume:

- prin sentința judecătoriei Bălți din 04.08.2015 în baza art. 186 alin.(2) lit. d) Cod penal, procesul penal a fost încetat în corespundere cu prevederile art. 109 Cod penal, în legătură cu împăcarea părților;

- prin sentința Judecătoriei Bălți sediul Central din 20.05.2019 în baza art. 186 alin. (2) lit. d) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsă cu muncă neremunerată în folosul comunității pe un termen de 120 ore;

- prin sentința Judecătoriei Bălți sediul Central din 05.07.2021 în baza art. 264[1] alin.(4) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsă cu muncă neremunerată în folosul comunității pe un termen de 240 ore;

- prin sentința Judecătoriei Bălți sediul Central din 21.09.2021 în baza art. 199 alin.(1) Cod penal, cu aplicarea dispozițiilor art. 84 alin. (4) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsa definitivă de 240 ore muncă neremunerată în folosul comunității;

- prin sentința Judecătoriei Bălți sediul Central din 20.07.2023 în baza art. 264[1] alin.(4) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsa cu închisoare pe un termen de 4 luni, cu suspendarea executării condiționate a pedepsei stabilită pe o perioadă de probațiune pe un termen de 1 an.

În asemenea circumstanțe, Colegiul penal relevă că comiterea de către Didilica Petru a unei noi infracțiunii în termenul de probă stabilit prin sentința Judecătoriei Bălți, sediul Sîngerei din 20.07.2023, adică având antecedente penale nestinse, caracterizează negativ personalitatea inculpatului Didilica Petru și denotă că o pedeapsă non privativă de libertate nu își va dovedi utilitatea și nici nu va contribui la reeducarea inculpatului și la împiedicarea acestuia de a comite noi infracțiuni, or, în privința acestuia au fost deja aplicate pedepse mai blânde, scopul aplicării cărora însă nu s-a realizat.

În aserțiunea dată, Colegiul penal constată, că prima instanță a dat apreciere superficială criteriilor complementare necesare aplicării instituției suspendării condiționate a executării pedepsei prevăzute de art. 90 Cod penal, trecând formal în revistă faptul că, acestea sau căit sincer de cele comise, fără a ține cont de personalitatea inculpaților Laba Denis și Didilica Petru care anterior au fost supuși răspunderii penale de mai multe ori pentru comiterea diverselor categorii de infracțiuni, inclusiv cu aplicarea violenței fizice asupra persoanei, fiindu-le stabilite pedepse non-privative de liberate, nu și-au făcut concluziile necesare, și nu au păşit pe calea corijării, ci a continuat să comită noi infracțiunii, ceea ce caracterizează negativ personalitatea inculpaților, și îi face incompatibili cu clemența conținută de aplicarea a unor pedepse non-privative de libertate, altfel spus, ar fi oarecum şi *in extremis* chiar o agravantă. Or, scopul pedepsei penale nu este ca aceasta să fie retributivă, intimidatoare sau vindicativă, în sens că pedeapsa nu trebuie privită ca „prețul" pe care trebuie să-l plătească persoana pentru fapta prejudiciabilă, ci trebuie să reflecte un echilibru între gravitatea faptei prejudiciabile şi urmările ei, prin excluderea caracterului vindicativ al pedepsei, urmărindu-se ca statul să nu urmărească răzbunarea, ce ar genera altă răzbunare, prin încălcarea dreptului, ci realizarea dreptății, inclusiv prin prisma principiilor proporționalității şi cel al echității lor.

La fel, Colegiul penal notează că modalitatea de executare a pedepsei trebuie să fie în măsură să asigure reeducarea inculpatului și exercitarea unui

control din partea statului, ce vine să prevină antrenarea viitoare a săvârșirii unor astfel de infracțiuni, raportate la fapta comisă, gradul de pericol social sporit al acesteia.

Tot aici se reține că, corectarea și reeducarea condamnaților constă în extirparea mobilurilor negative din conștiința lor, mobiluri care au determinat săvârșirea infracțiunii.

În consecință, Colegiul penal, în speța dată, găsește întemeiate argumentele recurentului și constată că concluzia instanței inferioare, precum că scopul legii penale poate fi atins și fără executarea reală a pedepsei cu închisoare este eronată, din care considerente urmează a fi exclusă aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal față de inculpații Laba Denis și Didilica Petru, nefiind constatat faptul că prin această soluție se înrăutățește situația condamnatului.

În acest sens, instanța de recurs menționează că în speță, sunt respectate prevederile art. 449 alin. (1) pct.2) lit. b) Cod de procedură penală, privitor la neagravarea situației inculpaților, întrucât excluderea aplicării prevederilor art.90 Cod penal la etapa judecării recursului, se referă la modul de executare a pedepsei și nu însăși la pedeapsa aplicată de prima instanță. Or, Colegiul penal remarcă că, potrivit jurisprudenței Curții Supreme de Justiție, *în situația în care în cadrul cauzei penale, la individualizarea pedepsei, s-au aplicat greșit prevederile art.90 Cod penal, judecarea cauzei în ordine de recurs, la recursul inculpatului, situația acestuia în ce privește excluderea suspendării condiționate a executării pedepsei numite, deși necorespunzătoare prevederilor legale, nu va putea fi înrăutățită. Însă, prevederea legală de neînrăutățire a situației inculpatului, nu poate fi menținută atunci când soluția instanței de fond este atacată cu recurs de către o altă parte a procesului penal – de către procuror în partea aplicării greșite a art.90 Cod penal. În această situație instanța de recurs, găsind întemeiate motivele recursului, va constata neîntemeiată măsura suspendării condiționate a pedepsei, fiind în drept să o excludă și nefiind considerat că prin această soluție s-a înrăutățit situația condamnatului.*

În consecință, Colegiul penal statuează asupra faptului că în cauza supusă judecății, instanța de fond a admis eroarea de drept prevăzută de art. 444 alin. (1) pct. 9) Cod de procedură penală și a individualizat eronat modul de executare a pedepsei stabilite inculpaților Laba Denis și Didilica Petru pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal.

Colegiul penal reține, că în temeiul art.447 alin.(1) Cod de procedură penală, recursul se judecă fără prezența părților la proces, iar deciziile pronunțate în recurs sunt executorii din momentul pronunțării, respectiv, termenul pedepsei cu închisoare stabilită inculpaților Laba Denis și Didilica Petru prin sentința Judecătoriei Bălți, sediul Central din 05 februarie 2025, urmează a fi calculat din momentul reținerii acestora.

În consecință, având în vedere motivele expuse supra, Colegiul penal consideră necesar de a admite apelul declarat de către procurorului în Procuratura Bălți, oficiul Principal, Olesea Cebotari, iar sentința Judecătoriei Bălți, sediul Central din 05 februarie 2025 urmează a fi casată parțial, în latura penală, și anume, în partea aplicării prevederilor art.90 Cod penal, cu pronunțarea în această parte a unei noi hotărâri, în sensul descris supra, și cu menținerea fără modificări a celorlalte dispoziții ale sentinței.

În conformitate cu prevederile art. 449 alin. (1) pct. (2) lit. b) Cod de procedură penală, Colegiul penal,-

D E C I D E :

Recursul procurorului în Procuratura Bălți, oficiul Principal, Olesea Cebotari declarat împotriva sentinței Judecătoriei Bălți, sediul Central din 05 februarie 2025, prin care Laba Denis și Didilica Petru au fost recunoscuți vinovații de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal, se admite parțial, sentință în cauză se casează parțial, în latura penală, în partea aplicării prevederilor art. 90 Cod penal, și se pronunță în această parte o nouă hotărâre, după cum urmează:

Se exclude aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal în privința inculpatului Laba Denis.

În temeiul art. 72 alin. (3) Cod penal pedeapsa închisorii pe un termen de 1 (un) an stabilită lui Laba Denis prin sentința Judecătoriei Bălți, sediul Central din 05 februarie 2025, urmează a fi executată în penitenciar de tip semiînchis.

Termenul executării pedepsei de către Laba Denis urmează a fi calculat din momentul reținerii acestuia.

Se exclude aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal în privința inculpatului Didilica Petru.

În temeiul art. 72 alin. (3) Cod penal pedeapsa închisorii pe un termen de 1 (un) an și 3 (trei) luni stabilită lui Didilica Petru prin sentința Judecătoriei Bălți, sediul Central din 05 februarie 2025, urmează a fi executată în penitenciar de tip semiînchis.

Termenul executării pedepsei de către Didilica Petru urmează a fi calculat din momentul reținerii acestuia.

În rest, dispozițiile sentinței Judecătoriei Bălți, sediul Central din 05 februarie 2025, privind încasarea cheltuielilor judiciare și soluționarea chestiunii privind corpurile delicte, se mențin fără modificări.

Decizia este irevocabilă.

Președintele completului: Judecător: Judecător: